

Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας

- Τι ήταν η Φιλική Εταιρεία;
 - **Μυστική οργάνωση** που δημιουργήθηκε το 1814 στον Οδησσό της Ρωσίας.
 - **Σκοπός** της: Η προετοιμασία του ένοπλου αγώνα των Ελλήνων για ανεξαρτησία.
 - **Πρωτεργάτες**: Νικόλαος Σκουφάς, Αθανάσιος Τσακάλωφ, Εμμανουήλ Ξάνθος, Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος.
- **Δυσκολίες** στο έργο της Φιλικής Εταιρείας:
 - **Η διατήρηση της μυστικότητας** στη δράση της, ώστε να μη γίνουν αντιληπτοί οι Φιλικοί από τις ευρωπαϊκές απολυταρχικές εξουσίες.
 - **Οι δισταγμοί των Ελλήνων** που είχαν δει προηγούμενα επαναστατικά κινήματα να αποτυγχάνουν.
 - **Η κινητοποίηση ανθρώπων** που προέρχονταν από διαφορετικά οικονομικά και κοινωνικά στρώματα, σε έναν μεγάλο γεωγραφικό χώρο.
- Το **έργο** της Φιλικής Εταιρείας **ευνοούσαν**:
 - Τα **εσωτερικά προβλήματα** που αντιμετώπιζε η **Οθωμανική** αυτοκρατορία.
 - Η **διάδοση των ιδεών του Διαφωτισμού** και της Γαλλικής επανάστασης ανάμεσα στους Έλληνες.
 - Η **ωριμότητα** ενός σημαντικού τμήματος του ελληνισμού για **δημιουργία ανεξάρτητου κράτους**.
- Η Φιλική Εταιρεία (**κανόνες λειτουργίας** της):
 - Υιοθέτησε το **πρότυπο άλλων μυστικών οργανώσεων** της Ευρώπης (π.χ. Καρμπονάροι της Ιταλίας).
 - **Δοκίμαζε** τα μέλη της πριν να τα εντάξει πλήρως σ' αυτήν.
 - **Όρκιζε** τα μέλη της για πίστη και αφοσίωση στην Εταιρεία.
 - **Προέβλεπε την ποινή του θανάτου** για παράβαση του όρκου.
 - Χρησιμοποιούσε **ψευδώνυμα** για τα μέλη της και **κρυπτογραφικό αλφάβητο** για την επικοινωνία.
- Μέχρι το 1817-1818 η Φιλική Εταιρεία απευθυνόταν **μόνο σε πλούσιους Έλληνες**. Οι περισσότεροι ήταν **αρνητικοί**.
- Στη συνέχεια, όταν απευθύνθηκε σε όλες τις κοινωνικές ομάδες αναπτύχθηκε γρήγορα.
- **Γυναίκες** γίνονταν δεκτές σε εξαιρετικές περιπτώσεις.
- Η **ηγεσία** της Φιλικής Εταιρείας παρέμενε **μυστική**. Διαδιδόταν ότι αποτελούνταν από **ισχυρά πρόσωπα**.
- Τελικά η ηγεσία ανατέθηκε στον **Αλέξανδρο Υψηλάντη**, ανώτερο αξιωματικό του ρωσικού στρατού (Γενικός Επίτροπος της Αρχής).

Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες

- **Γιατί** η επανάσταση άρχισε από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες;
 - Γιατί εκεί **δεν υπήρχε τουρκικός στρατός** (ρωσοτουρκική συμφωνία).
 - Γιατί βορειότερα **βρισκόταν ο ρωσικός στρατός** και υπήρχε η **ελπίδα** ότι **θα βοηθούσε**.
 - Γιατί είχε εξασφαλιστεί η **συμμετοχή κάποιων ηγετών** των Βαλκανίων.
 - ❖ Ο Σέρβος **Καραγεώργεβιτς** (μέλος της Φιλικής Εταιρείας) συνελήφθη από τις οθωμανικές αρχές και εκτελέστηκε.
 - ❖ Ο **Βλαντιμνρέσκου** (τοπικός ηγέτης στις ηγεμονίες) συμμετείχε μόνο στην αρχή.
- **Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης:**
 - **Ξεκίνησε** από τη **Ρωσία**, πέρασε τον Προύθο ποταμό και κήρυξε την επανάσταση στο **Ιάσιο** της Βλαχίας (24 Φεβρ. 1821).
 - Κυκλοφόρησε **προκηρύξεις** με τις οποίες κήρυττε την επανάσταση.
 - Άφηνε **να εννοηθεί** ότι πίσω από την επανάσταση βρισκόταν η **Ρωσία**.
 - Συγκρότησε το **στράτευμά** του.
- **Τα προβλήματα:**
 - Οι πλούσιοι Έλληνες των Ηγεμονιών **δεν ενίσχυσαν υλικά** την επανάσταση και η στρατολόγηση δεν προχωρούσε.
 - Ο τσάρος της Ρωσίας **αποκήρυξε την επανάσταση** και επέτρεψε την **είσοδο τουρκικού στρατού** στις Ηγεμονίες.
 - Ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ **αφόρισε** όσους συμμετείχαν στην επανάσταση.
 - Ο Βλαντιμνρέσκου **θεωρήθηκε προδότης** και **εκτελέστηκε** με εντολή της Φιλικής Εταιρείας.
- **Τα αποτελέσματα:**
 - **Ήττα** του Υψηλάντη και του Ιερού Λόχου (σπουδαστών) στο Δραγατσάνι (7 Ιουνίου 1821).
 - Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης **κατέφυγε** στην Αυστρία όπου και συνελήφθη.
 - Ο Γεωργάκης **Ολύμπιος ανατινάχτηκε** με τους συμπολεμιστές του στη Μονή Σέκκου.
 - Ο Ιωάννης Φαρμάκης **συνθηκολόγησε**, μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη όπου και **εκτελέστηκε**.

Ερωτήσεις

Στο βιβλίο: Σελ. 29, Ασκήσεις 1, 2

1. Τι ήταν η Φιλική Εταιρεία, για ποιον σκοπό ιδρύθηκε και ποιοι ήταν οι πρωτεργάτες της;
2. Ποιες δυσκολίες αντιμετώπιζε και έπρεπε να ξεπεράσει η Φιλική Εταιρεία, για να πραγματοποιήσει το έργο της;
3. Ποιοι παράγοντες ευνοούσαν το έργο της Φιλικής Εταιρείας;
4. Με ποιους κανόνες λειτουργούσε η Φιλική Εταιρεία;
5. Σε ποιον ανατέθηκε η ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας και γιατί;
6. Για ποιους λόγους άρχισε η επανάσταση από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες;
7. Ποια προβλήματα αντιμετώπισε η επανάσταση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες;
8. Ποια ήταν τα αποτελέσματα της επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες;
9. Ποια ήταν τα αίτια της αποτυχίας της επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες;